

ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИЧНОГО АНАЛІЗУ МАЙБУТНІХ ІНЖЕНЕРІВ

І. В. Лов'янова

м. Черкаси, Черкаський національний університет імені
Богдана Хмельницького

О. М. Потапова

м. Кривий Ріг, ДВНЗ “Криворізький національний університет”

Одним із напрямів підвищення якості математичної підготовки майбутніх інженерів є впровадження у процес навчання студентів вищих технічних навчальних закладів (ВТНЗ) сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ).

Інформаційно-комунікаційні технології навчання, включаючи комп'ютер як засіб управління навчально-пізнавальною діяльністю, представляють собою сукупність комп'ютерно-орієнтованих методів, засобів та організаційних форм навчання (Ю. В. Триус, 2005).

ІКТ навчання дозволяють найбільш повно здійснювати три основні функції: 1) організацію пізнавальної діяльності шляхом зовнішнього (предметного) і внутрішнього (розумового) моделювання; 2) реалізацію а також контроль і корекцію найбільш повної системи навчальних дій; 3) створення нових форм навчального процесу, моделювання відповідної діяльності типу «викладач-студенти», «комп'ютер - студенти», «комп'ютер – група студентів», «викладач – комп'ютер – група студентів».

Серед комп'ютерно-орієнтованих засобів навчання математичних дисциплін розрізняють апаратне забезпечення та програмне забезпечення.

На сьогодні розроблено значну кількість програмних засобів, систем комп'ютерної математики (СКМ), зорієнтованих на використання в процесі навчання математики.

Однією з перших СКМ була *Macsyma* (потім *Maxima*). *Maxima* серед СКМ відзначається досить широкими можливостями її використання при виконанні символьних обчислень. Сильні сторони *Maxima* – розвинений апарат лінійної алгебри та диференціальних рівнянь. Система орієнтована на прикладні розрахунки і не призначена для теоретичних досліджень в галузі математики.

Сучасний розвиток комп'ютерних технологій, орієнтованих на створення інтегрованих пакетів *multimedia-технологій*, привів до появи нового рівня математичних систем, серед яких найвідомішими є пакети *Maple* фірми *Maple Waterloo Inc* та *Mathematica* фірми *Wolfram Research Inc*.

Maple – універсальний математичний пакет, в якому передбачено засоби для аналітичних перетворень, чисельних методів розв'язування задач, комп'ютерної графіки.

Mathematica – це СКМ, орієнтована на виконання аналітичних обчислень на будь-якому рівні. Досить розповсюджена у практиці виконання наукових досліджень, є одними з найпотужніших систем, орієнтованих на символьні обчислення.

Відомі ППЗ *Gran1*, *Gran-2D*, *Gran-3D*, Динамічна геометрія (*DG*) орієнтовані на процес розв'язування математичних задач, що мають графічну інтерпретацію.

ІКТ навчання предметам математичного циклу можуть стати в руках викладача дійовим засобом керівництва пізнавальною діяльністю студентів. З одного боку, програми, зорієнтовані на візуалізацію абстракцій (границя, неперервність, похідна, інтеграл) і проведення експерименту сприяють формуванню провідних абстрактних понять математичного аналізу на наочно-інтуїтивному рівні, а також встановленню зв'язків між абстрактно-логічним та образним мисленням. З іншого боку за допомогою педагогічних програмних засобів (ППЗ) зміст навчальних дисциплін засвоюється на основі пошукової і конструкторської діяльності, яка передбачає осмисленість дій студентів і їх самостійне виконання.

Актуальність проблеми запровадження ІКТ у процес навчання студентів молодших курсів ВТНЗ також підтверджує і той факт, що для переважної більшості старшокласників (80%), орієнтованих на точні та інженерні науки, визначаючою є робота з ППЗ у режимі самозасвоєння й взаємного консультування.